

Thanatopraxie

Thanatopraxie is het tijdelijk conserveren van het menselijk lichaam na het overlijden. De ontbinding en bacteriegroei worden geremd, waardoor de overledene toonbaar blijft. De typische donkere vlekken verdwijnen, de huid krijgt een normale kleur en het lichaam een natuurlijke vorm. Zonder koeling blijft het lichaam bij normale temperaturen in die toestand bewaard tot het moment van de uitvaart. Uiterlijk tien dagen na de behandeling zal het natuurlijke ontbindingsproces op gang komen.

De behandeling

Bij thanatopraxie wordt een kleine opening in de lies of de hals gemaakt. Via de slagader wordt een vloeistof in de intacte bloedbaan gebracht, terwijl het eventueel nog aanwezige bloed via een ader wordt afgevoerd. Ondertussen masseert de thanatopracteur de ledematen om een goede verdeling van de vloeistof in het vaatstelsel te bevorderen. Ook worden vocht en bloed afgevoerd uit de holle organen, lichaamsholtes en het spijsverteringskanaal.

De ingebrachte vloeistof heeft een conserverende werking. De exacte hoeveelheid en samenstelling is afhankelijk van de conditie van het lichaam, de doodsoorzaak en de doorgankelijkheid van de bloedvaten. De gemiddelde hoeveelheid vloeistof ligt tussen de vier en zes liter.

Ook het verzorgen en herstellen van het uiterlijk van de overledene hoort bij de behandeling. De thanatopracteur geeft de overledene weer zoveel mogelijk het uiterlijk zoals de familie zich dat herinnert. Dankzij de combinatie met de conservering betekent deze behandeling optimale toonbaarheid van het lichaam.

Thanatopraxie is een specialistische behandeling die alleen door gediplomeerde thanatopracteurs uitgevoerd mag worden.

De behandeling vindt voornamelijk plaats in daarvoor geschikte ruimten, zoals mortuaria of rouwcentra.

Wat is thanatopraxie?

Thanatopraxie is de tijdelijke conservering van het menselijk lichaam. Met thanatopraxie krijgt de huid van de overledene een natuurlijke kleur. Doordat met thanatopraxie de ontbinding van het lichaam maximaal tien dagen vertraagd wordt, blijft het lichaam zonder koeling en bij normale temperatuur toonbaar tot het moment van de uitvaart (binnen zes werkdagen na het overlijden).

Waarom thanatopraxie?

Thanatopraxie maakt een waardig afscheid mogelijk. Het zien en herinneren van de overledene zijn belangrijk voor het rouwproces. Nabestaanden ervaren het vaak als moeilijk te verwerken als zij hun overleden dierbare niet meer kunnen zien. Dat kan gebeuren als er bijvoorbeeld familie uit het buitenland moet komen óf als de ontbinding versneld wordt door de lichaamsconditie, het ziekteproces of omgevingsfactoren. Dankzij thanatopraxie krijgt de overledene weer een natuurlijke uitstraling. Familie en vrienden kunnen in rust bij hun geliefde zijn zonder dat de aanblik afschrikt.

Waarom géén thanatopraxie?

Ieder voor zich heeft gelukkig altijd de keuze met elk zijn/haar eigen persoonlijke overwegingen. Een belangrijk onderdeel in de langdurige (ethische) discussie over het al dan niet toestaan van thanatopraxie is, dat voorstanders vaak vinden dat thanatopraxie goed is voor de rouwverwerking. Tegenstanders zijn meestal van mening dat juist het zien van het 'natuurlijke verval' goed is voor de rouwverwerking, omdat zij het verlies van hun dierbare dan sneller kunnen 'aanvaarden'.

Hoe past thanatopraxie in de huidige maatschappij?

Thanatopraxie biedt onder andere meer keuze in een tijd dat steeds vaker gekozen wordt om te sterven in de eigen omgeving. In het verlengde daarvan zie je dat ook steeds vaker voor een opbaring in de thuissituatie gekozen wordt. Met thanatopraxie is koeling niet nodig en hoeft er geen apparatuur geplaatst te worden. Ook is het dan mogelijk de overledene op bed op te baren.

Is thanatopraxie hygiënisch?

Doordat bij thanatopraxie het ontbindingsproces tijdelijk stil staat, komt er geen lichaamsvocht en –geur vrij, waardoor de hygiëne gewaarborgd is. Om alleen díe reden al wordt in sommige landen thanatopraxie toegepast.

Is thanatopraxie hetzelfde als balsemen?

Balsemen is het conserveren van een gestorven lichaam voor onbepaalde (lees lange) tijd, terwijl thanatopraxie een conserverende werking heeft voor maximaal tien dagen. De behandelingen zélf komen in grote lijnen met elkaar overeen; het grootste verschil zit in de samenstelling van de conserveringsvloeistoffen.

Hoe ziet een thanatopraxie behandeling er uit?

Thanatopraxie is een specialistische behandeling, waarbij in de lies of de hals een kleine opening wordt gemaakt, waarna het bloed vervangen wordt door een vloeistof met een conserverende werking. De exacte hoeveelheid en samenstelling is afhankelijk van onder andere de conditie van het lichaam en de doodsoorzaak. Ook het verzorgen en eventueel herstellen van het uiterlijk van de overledene hoort bij de behandeling. Dankzij de combinatie met de tijdelijke conservering (maximaal tien dagen) betekent de behandeling optimale toonbaarheid van het lichaam, zoveel mogelijk zoals de familie zich de overledene herinnert. Na tien dagen zal het natuurlijke ontbindingsproces op gang komen.

Waar vindt een thanatopraxie behandeling plaats?

De behandeling vindt voornamelijk plaats in daarvoor geschikte ruimten, zoals mortuaria of rouwcentra. Indien de omstandigheden geschikt zijn, kan de behandeling ook thuis plaatsvinden. De behandelend thanatopracteur neemt deze beslissing.

Mag iedereen een thanatopraxie behandeling uitvoeren?

Nee, om in te kunnen staan voor de kwaliteit heeft de Overheid bepaald dat uitsluitend personen die hebben aangetoond dat zij over de juiste kennis beschikken de behandeling mogen uitvoeren. Het NIT verstrekt, na het behalen van een theoretisch en praktisch examen, een diploma en beheert het Register Erkende Thanatopracteurs.

Register Erkende Thanatopracteurs?

Het Register Erkende Thanatopracteurs is vrij toegankelijk via www.nit-online.nl/register-erkende-thanatopracteurs. Dit Register is voor het publiek een garantie dat iedere geregistreerde thanatopracteur (dus iemand die in het Register is opgenomen) voldoet aan de eisen van het NIT en dat de desbetreffende gediplomeerde thanatopracteur de 'Gedragscode van het Nederlands Instituut voor Thanatopraxie' heeft aanvaard en ondertekend.

Gedragscode?

De 'Gedragscode van het Nederlands Instituut voor Thanatopraxie' (toegankelijk via www.nit-online.nl/register-erkende-thanatopracteurs) beschrijft de uitgangspunten en richtlijnen die thanatopracteurs moeten volgen. De code gaat tevens in op de (ethische) richtlijnen en eisen. Uitsluitend wanneer een gediplomeerde thanatopracteur deze Gedragscode heeft ondertekend, wordt hij/zij in het openbare Register Erkende Thanatopracteurs opgenomen.

Kan een thanatopracteur met een buitenlands diploma ook in het Register Erkende Thanatopracteurs worden opgenomen?

Ja. Omdat er internationaal echter veel verschillende opleidingen zijn en het NIT niet precies kán weten wat de eisen zijn die aan een diploma gesteld zijn, wordt van de desbetreffende buitenlands gediplomeerde thanatopracteur zowel de theoretische- als de praktijkkennis getoetst. Dit gebeurt door de examencommissie van het NIT. Is dat positief, dan wordt de desbetreffende thanatopracteur opgenomen in het Register Erkende Thanatopracteurs.

Waarom is thanatopraxie pas per 1 januari 2010 toegestaan?

Het wettelijk toestaan van thanatopraxie in Nederland per 1 januari 2010 is een doorbraak. Een grondige afweging en een jarenlange discussie gingen vooraf aan de wijziging van de wet. Rationele en emotionele argumenten zijn uitgebreid onderzocht en afgewogen. Onafhankelijke specialisten deden onderzoek en gaven aanbevelingen. Dat thanatopraxie in landen als bijvoorbeeld Engeland, Frankrijk en de Verenigde Staten al heel gewoon was, rechtvaardigde uitvoerig onderzoek voor een weloverwogen keuze.